

**X Всеукраїнська
науково-практична
інтернет-конференція
«Актуальні питання технології
продукції тваринництва»**

Полтава, 23 грудня 2025 року

*X Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«Актуальні питання технології продукції тваринництва»*

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ СВИНАРСТВА І АПВ НААН
ІНСТИТУТ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
ПІВНІЧНОГО СХОДУ НААН
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ДУ ІНСТИТУТ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР НААН**

Тези доповідей

**учасників X Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції «Актуальні питання
технології продукції тваринництва»**

(23 грудня 2025 року)

Полтава – 2025

Рекомендовано до друку вченою радою факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету (протокол № 5 від 22.12.2025 р.)

УДК 637:636.082.22/.084

А 43

Анатолій ШОСТЯ – проректор з науково – педагогічної, наукової роботи Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, – голова оргкомітету;

Світлана УСЕНКО – декан факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, – співголова оргкомітету;

Марія ІЛЬЧЕНКО – завідувач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького Полтавського державного аграрного університету, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник, - відповідальний секретар.

Анатолій ПОЛІЩУК – завідувач кафедри технологій виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Члени оргкомітету:

Лариса КУЗЬМЕНКО – професор кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Богдан ШАФЕРІВСЬКИЙ – доцент кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Наталія ГРИЩЕНКО – доцент кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві Національного університету біоресурсів і природокористування України, кандидат сільськогосподарських наук, доцент;

Руслан СУСОЛ – в.о. завідувача лабораторії молочного скотарства Інституту свинарства і АПВ НААН, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Олександр БОРДУН – завідувач лабораторії тваринництва і кормовиробництва Інституту сільського господарства Північного Сходу Національної академії аграрних наук України, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник;

Тетяна БУСЛИК – старший науковий співробітник лабораторії обміну речовин ім. С.З. Гжицького Інституту біології тварин, кандидат біологічних наук, старший дослідник.

Відповідальні за випуск:

Марія ІЛЬЧЕНКО – завідувач кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького, кандидат сільськогосподарських наук, старший дослідник.

Іван ЖЕЛІЗНЯК – завідувач лабораторії кафедри біології продуктивності тварин імені академіка О.В. Квасницького.

До збірника матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні питання технології продукції тваринництва» ввійшли результати теоретичних та прикладних досліджень технології продукції тваринництва. Матеріали надруковані в авторській редакції.

Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

X Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Актуальні питання технології продукції тваринництва»: збірник матеріалів X Всеукр. наук.-практ. інтернет конф., 23 грудня 2025 р. Полтава: ПДАУ, 2025. 63 с.

© Колектив авторів

© Полтавський державний аграрний університет

ЗМІСТ

Андрущенко А.В., Шаферівський Б. С. ЗНАЧЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ТРАНСГЕНЕЗУ У КРОЛІВНИЦТВІ	7
Ващенко П.А., Роман Д.С., Маховий О.Г. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СВИНАРСТВІ	9
Вовк В.О., Торяник А.Ю. СЕЛЕКЦІЙНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНЕЙ УКРАЇНСЬКИХ ПОРІД.	11
Желізняк І. М., Омельченко М. О., Усенко О. О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ КРОЛІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ В УМОВАХ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	15
Зінов'єв С.Г., Саєнко А.М., Пека М.Ю., Пушкіна М.Л. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ IN SILICO ДЛЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН НА ОРГАНІЗМ СВИНЕЙ	17
Ільченко М.О., Артеменко С.І., Маховий А.Г. ЯКІСТЬ СПЕРМОПРОДУКЦІЇ У КНУРІВ – ПЛІДНИКІВ ЗА РІЗНИХ УМОВ УТРИМАННЯ.....	20
Ільченко М.О., Петулько П.В. ОЦІНКА ВІКОВИХ ЗМІН ПОКАЗНИКІВ СПЕРМОПРОДУКТИВНОСТІ У КНУРІВ-ПЛІДНИКІВ.....	23
Ільченко М.О., Лукашенко І.К., Мальованчук О.І. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА РЕЖИМІВ ВИКОРИСТАННЯ КНУРІВ – ПЛІДНИКІВ В УМОВАХ ГОСПОДАРСТВА	26
Карасик М. Д. ВІРТУАЛЬНА ФЕРМА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ АГРАРНОЇ ОСВІТИ.....	28
Лупуляк В.Д., Шаферівський Б.С. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПЛЕМІННОГО СВИНАРСТВА УКРАЇНИ.....	30
Мамонтов Р.О., Шаферівський Б.С. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ВІДТВОРЕННЯМ ПОГОЛІВ'Я СВИНЕЙ У ВЕЛИКИХ СВИНОКОМПЛЕКСАХ ПОЛТАВЩИНИ.....	32
Мироненко О. І., Фесенко О. Г. БЕЗПЕКА ТА ГІГІЄНА КОРМІВ.....	35
Мікос А.А., Шаферівський Б.С. ВПЛИВ ПОХОДЖЕННЯ ТА ГЕНЕАЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ НА ГОСПОДАРСЬКО КОРИСНІ ОЗНАКИ ТЕЛИЦЬ І КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ.....	38
Портяник С.В., Маменко О.М., Онищенко А.О. ВМІСТ ЕКТОКСИКАНТІВ КАДМІЮ ТА ПЛЮМБУМУ У ВНУТРІШНІХ	

ОРГАНАХ І ТКАНИНАХ ДІЙНИХ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ, ЧЕРВОНО-РЯБОЇ МОЛОЧНИХ ПОРІД.....	40
Пруненко В.О., Корсаков С.В., Оніщенко О.О. ЯКІСТЬ М'ЯСА САМЦІВ СВИНЕЙ ЗА РІЗНИХ МЕТОДІВ КАСТРАЦІЇ.....	43
Стульник І.І. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ «ЗЕРНОВОЇ» ТЕХНОЛОГІЇ ВІДГОДІВЛІ БИЧКІВ МОЛОЧНИХ ПОРІД В УМОВАХ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	45
Фесенко О.Г., Носик А.О. УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ВАРЕНО-КОПЧЕНИХ ВИРОБІВ	50
Фесенко О.Г. Мироненко О.І.....	53
ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ М'ЯСА СВИНЕЙ, ФАКТОРИ, ЩО ЇХ ОБУМОВЛЮЮТЬ	53
Халак В. І., Бордун О. М., Оніщенко А. О., Конкс Т. М.	55
ТРИВАЛІСТЬ ЖИТТЯ, ТРИВАЛІСТЬ ПЛЕМІННОГО ВИКОРИСТАННЯ ТА ВІДТВОРЮВАЛЬНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ	55
Халак В. І., Ільченко М. О., Усенко С. О., Шостя А. М. ЗАГАЛЬНИЙ БЛОК, СЕЧОВИНА, АЗОТ СЕЧОВИНИ СИРОВАТКИ КРОВІ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ВІДГОДІВЕЛЬНИМИ І М'ЯСНИМИ ЯКОСТЯМИ У МОЛОДНЯКА СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ УГОРСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ	58
Шпирна І. Г. ВПЛИВ ТРИВАЛОСТІ ПОПЕРЕДНЬОГО ПІДСИСНОГО ПЕРІОДУ НА ВІДТВОРНІ ЯКОСТІ СВИНОМАТОК РІЗНИХ ПОРІД	62

Мікос А.А.,
здобувач вищої освіти СВО «Магістр»
факультету технологій тваринництва та продовольства
Шаферівський Б.С.,
к. с-г. н., доцент кафедри біології продуктивності тварин
імені академіка О.В. Квасницького, доцент
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава, Україна

ВПЛИВ ПОХОДЖЕННЯ ТА ГЕНЕАЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ НА ГОСПОДАРСЬКО КОРИСНІ ОЗНАКИ ТЕЛИЦЬ І КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ

Підвищення рівня господарсько корисних ознак у молочному скотарстві потребує систематичного контролю та ідентифікації показників, формування яких відбувається під впливом комплексу чинників. Дослідженнями встановлено, що навіть корови голштинської породи - однієї з найпродуктивніших у світовій практиці, а також тварини вітчизняних порід, створених із використанням її генетичного матеріалу, за однакових умов утримання, годівлі та використання демонструють неоднакові рівні продуктивності. Науковці пов'язують ці відмінності з варіабельністю генетичного потенціалу за продуктивними ознаками та особливостями застосовуваних селекційних підходів у роботі з різними популяціями [1-3].

Основним завданням дослідження стало вивчення динаміки росту живої маси телиць української чорно-рябої молочної породи на різних етапах вирощування для ідентифікації генеалогічних ліній і бугаїв із високим селекційним потенціалом.

У роботі проаналізовано особливості росту телиць української чорно-рябої молочної породи залежно від походження за батьком, бугаєм-плідником та лінійною приналежністю з метою виявлення тварин із найвищою інтенсивністю росту, здатних у більш ранньому віці включатися у процеси відтворення та формування молочної продуктивності. У процесі вирощування виявлено суттєву варіабельність живої маси телиць, що, ймовірно, зумовлено особливостями їх спадкового походження за голштинською породою, лінійною належністю та батьківською генеалогією. Кращою масою під час вирощування характеризувалися дочірні потомки бугаїв лінії Маршала 2290977 та Валіанта 1650414.73. В стадах з традиційною технологією виробництва молока не бажано розведення дочірніх потомків бугаїв лінії Старбака 352790.79 з огляду на їх повільний ріст та подальшу експлуатацію в процесі виробництва молока. Для підвищення інтенсивності росту живої маси телиць досліджуваних ліній доцільно проводити відбір тварин з урахуванням коефіцієнта мінливості ознаки, а також їх лінійної приналежності, зважаючи на значущість впливу генеалогічного формування, що становить 26 % ($P < 0,001$) для живої маси та 23 % ($P < 0,001$) для абсолютного і середньодобового приросту.. Телиці різного

походження за батьком характеризувалися нерівномірністю росту за період вирощування, але на завершальному етапі найвищу живу масу мали дочірні потомки бугаїв Г.Б. Халака Ет 105889677, П. Кане Ет 109010869, П. Манітоба Ет 12529251 і С.О. Мерлота Ет 108013895. Доведена можливість прогнозування маси телиць, крім дочірніх потомків бугаїв Л.П. Каміка Ет 105585416 і С.О. Мерлота Ет 108013895 у віці 12 і 15 місяців, за їх живою масою у віці 6 місяців, що скорочує ознаки добору самиць. Дочірніх потомків усіх бугаїв, крім Чапмана Ет 347903595, можна залучати до відтворення у віці 15 місяців або і раніше з огляду на їх масу у цей період. Для створення високопродуктивного стада та вдосконалення породи доцільно зосередити увагу на ключових генетичних факторах, таких як лінійна приналежність, бугай-плідник та батько потомства. Крім того, слід здійснювати відбір тварин із використанням даних про мінливість ознаки та її кореляцію з бажаними продуктивними показниками, з урахуванням сили впливу відповідних генетичних чинників.

Список використаних джерел

1. Кругляк А.П., Кругляк О.В., Кругляк Т.О. Особливості прояву господарськи корисних ознак тварин різних генотипів голштинської породи в Україні. *Міжвідомчий тематичний науковий збірник «Розведення і генетика тварин»*. 2021. Вип. 62. С. 37-48.

2. Кузьменко А.В., Шаферівський Б.С. Особливості формування молочної продуктивності корів під впливом генотипу та умов навколишнього середовища. *Актуальні питання технології продукції тваринництва: збірник матеріалів ІХ Всеукр. наук. – практич. інтернет конф.*, (м. Полтава, 05 грудня 2024 р.) Полтава, 2024. С. 48–50.

3. Полупан Ю., Бірюкова О., Мельник Ю., Прийма С. Перспективи селекції голштинської породи в Україні. *Вісник аграрної науки*. 2024. Т. 102 № 12. С. 40-50.